

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

NA PRZÓD i NAPRZÓD

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

NAPRZÓD – pisane łącznie – to przysłówek, a wyjątkowo także wykrzyknik, będący zrostem utworzonym od wyrażenia przyimkowego NA PRZÓD. Łącznie pisane NAPRZÓD ma całą masę znaczeń. Może być przysłówkiem wskazującym na kierunek (zrobić krok naprzód, posuwać się naprzód, cała naprzód!), przysłówkiem wskazującym na miejsce na samym początku szeregu czy kolumny (Dziewczynki z kwiatami niech idą naprzód, za nimi nasza orkiestra dęta, a potem reszta orszaku), przysłówkiem o znaczeniu ‘wcześniej, wcześniej’ (Naprzód kup bilety, a potem będziemy organizować transport), wreszcie – wykrzyknikiem nakazującym ruszenie z miejsca (Naprzód! Idziemy! Tylko bez biegania!). Takie przysłówkowo-wykrzyknikowe, łącznie zapisywane NAPRZÓD spotkamy w tekstach pisanych najczęściej.

Znacznie rzadsze, ale też używane, jest dwuwyrzowe połączenie NA PRZÓD. Odpowiada ono na pytanie: dokąd? i jest sensowne wtedy, gdy wskazujemy na PRZÓD jakiegoś obiektu. Na przykład: Weź te trzy szekle, przenieś je na przód, na sam dziób, i przypnij do mocowania sztagu; Przejdziemy na przód pociągu, tuż za lokomotywę?